20 Czas przeszły Perfekt z haben lub sein

Niektóre czasowniki tworzą czas przeszły Perfekt z czasownikiem posiłkowym **haben**, inne z **sein**.

Perfekt z haben tworzy większość czasowników. Są to przede wszystkim:

- czasowniki przechodnie, czyli takie, które odpowiadają na pytania: kogo? co? i wymagają użycia biernika, np. lesen (czytać), sehen (widzieć), kochen (gotować), lernen (uczyć się)

  Ich **habe** das Buch **gelesen**. (Przeczytałem/-am książkę.)
  Die Oma **hat** die Suppe **gekocht**. (Babcia ugotowała zupę.)

- wszystkie czasowniki zwrotne, np. sich waschen (myć się), sich umdrehen (odwracać się), sich freuen (cieszyć się), sich verlieben (zakochać się)

  Max **hat sich** in Anke **verliebt**. (Max zakochał się w Anke.)

- wszystkie czasowniki modalne: müssen (musieć), sollen (mieć powinność), dürfen (móc, mieć pozwolenie), können (potrafić), mögen (lubić), wollen (chcieć)

  Ich **habe** das nicht **gewollt**. (Nie chciałem/-am tego.)

Perfekt z sein tworzą następujące grupy czasowników:

- czasowniki nieprzechodnie, czyli takie, które nie odpowiadają na pytania: kogo? co?, oznaczające ruch, zmianę kierunku, przemieszczanie się, np. gehen (iść), laufen (biegać), zurückkommen (wracać), aufstehen (wstawać), umziehen (przeprowadzać się)

  Ich **bin** in den Park **gegangen**. (Poszedłem / Poszłam do parku.)
  Der Sportler **ist** sehr schnell **gelaufen**. (Sportowiec biegł bardzo szybko.)

- czasowniki oznaczające zmianę stanu, np. aufwachen (budzić się), einschlafen (zasypiać), sterben (umierać), wachsen (rosnąć)

  Wann **bist** du **aufgewacht**? (Kiedy się obudziłeś/-aś?)
  Ich **bin** um 23.00 Uhr **eingeschlafen**. (Zasnąłem/-ęłam o godz. 23.)

- czasowniki: sein (być), werden (stawać się), bleiben (pozostawać)

  Ich **bin** damals 13 Jahre alt **gewesen**. (Miałem/-am wtedy 13 lat.)
  Es **ist** kälter **geworden**. (Zrobiło się chłodniej.)
  Sie **ist** zu Hause **geblieben**. (Ona została w domu.)

20.1. Wpisz czasownik posiłkowy w odpowiedniej formie.

1. Ich _____ heute zu Hause geblieben.
2. _____ du den Brief schon geschrieben?
3. Wann _____ Sie zurückgekommen?
4. _____ ihr das Buch schon gelesen?
5. Es _____ kalt geworden.
6. Ich _____ den Zug leider verpasst.
7. Die Kinder _____ sich sehr gefreut.
8. Wann _____ Sie umgezogen, Frau Harder?
9. Das Kind _____ auf die Toilette gemusst.
10. Wann _____ die Oma gestorben?



– Bist du wieder zu spät aufgestanden?

LIVEWORKSHEETS

20.2. **Wstaw czasownik posiłkowy i imiesłów czasu przeszłego.**

1. Die Mutter _____ das Kind _____. (waschen)
2. Was _____ du ihr zum Geburtstag _____? (schenken)
3. Nach der Schule _____ wir ins Kino _____. (gehen)
4. Die Oma _____ gestern 80 _____. (werden)
5. _____ du _____ auf die Reise _____? (sich freuen)
6. Ich _____ noch nie in der Schweiz _____. (sein)
7. Berenike _____ Gitarre _____ (spielen) und _____. (singen)
8. Wann _____ Sie _____? (aufwachen)
9. Monika _____ ihren Freund _____. (besuchen)
10. Er _____ den ganzen Tag im Bett _____. (bleiben)



Thomas hat sich wieder verliebt.

20.3. **Uzupełnij dialogi czasownikami posiłkowymi i odpowiednią formą imiesłowu czasu przeszłego.**

1. – Hi Max, was _____ du den ganzen Tag _____? (machen)
   – Ich _____ eigentlich nichts _____. (machen)
   – Wieso? _____ du nicht in die Schule _____? (gehen)
   – Doch, ich war in der Schule, aber wir hatten nur drei Stunden.
   – Und was _____ du nach der Schule _____? (machen)
   – Ich _____ _____ mit meinen Freunden _____ (sich treffen) und wir _____ ins Kino _____ (gehen).
   – Was _____ ihr denn _____? (sehen)
   – Den neuen Film mit Tom Cruise. Ich _____ _____ ein bisschen _____. (sich langweilen)
2. – Guten Tag, Frau Schenk, ich _____ Sie lange nicht _____! (sehen)
   – Guten Tag! Ich war drei Wochen im Urlaub.
   – Und wo _____ Sie Ihren Urlaub _____? (verbringen)
   – Ich war an der Ostsee.
   – Was _____ Sie dort _____? (machen)
   – Ich _____ _____ den ganzen Tag lang _____ (sich sonnen), _____ (baden) und mit den Kindern im Sand _____ (spielen).
   Das war wunderschön.

LIVEWORKSHEETS